

Bijlage 2

Participatieplan Zonneweide Haghorst

Auteur: Thijs van Oirschot
April 2020

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Introductie	5
3. Draagvlak: Proces- en projectparticipatie.....	6
3.1. Procesparticipatie	7
3.2. Projectparticipatie - Sociale participatie	10
3.3. Projectparticipatie - Financiële participatie	10
4. Procesparticipatie	11
5. Projectparticipatie - Sociale participatie.....	14
5.1. Haghorst fonds.....	14
5.2. Verduurzaming omliggende bedrijven & woningen	15
5.3. Educatie duurzame energie	16
5.4. Landschapsversterking.....	16
6. Projectparticipatie - Financiële participatie.....	17
6.1. Obligatielening.....	18
6.2. Risicokapitaal	18
6.3. Energiecoöperatie.....	19

1. Samenvatting

Het Participatieplan is door Thijs van Oirschot (initiatiefnemer Zonneweide Haghorst) opgesteld om invulling te geven aan de maatschappelijke meerwaarde die het initiatief heeft voor de bewoners en bedrijven in de directe omgeving, maar ook van de gemeenschap van gemeente Hilvarenbeek. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste elementen daaruit.

1. Een omgevings-/gebiedsfonds (Haghorst fonds) zal worden ingericht om bij te dragen aan verhoging van zowel de leefbaarheid als de verduurzaming van de omgeving, maar ook die van het dorp Haghorst. Onder leefbaarheid wordt in ieder geval verstaan de fysieke kwaliteit van de woonomgeving, de sociale kwaliteit (voorzieningenniveau), de sociale cohesie en de veiligheid van de omgeving. De projecten die vanuit dit fonds worden ondersteund dienen ook bij te dragen aan de verduurzaming van het gebied; het voorstel moet duurzaam zijn en een maatschappelijk belang dienen, dus het persoonlijk belang van de indiener en overige betrokkenen overstijgen. Projecten dragen bij aan de verbetering van de ecologische kwaliteit, voor zover dit aspect binnen het project een rol speelt. Tenslotte hebben de projecten aantoonbaar draagvlak onder in ieder geval de bewoners van de buurt waarin het project wordt gerealiseerd.

Zonneweide Haghorst zal jaarlijks een substantiële financiële bijdrage leveren aan zowel de direct omwonende als de inwoners van gemeente Hilvarenbeek, dit wordt gecombineerd in het Haghorst fonds. Jaarlijks zal er per geproduceerde MWh € 0,25 worden gestort in het Haghorst fonds. De omvang van de uiteindelijke bedragen is afhankelijk van het aantal uiteindelijk vergunde en geplaatste zonnepanelen.

Ter indicatie: bij realisatie van 20 hectare zonnepanelen en een jaarlijkse energieproductie van 30 GWh (=30.000 MWh) zal de bijdrage in het Haghorst fonds kunnen oplopen tot jaarlijks € 7.500,-. Over de gehele looptijd van 15 jaar gaat dus om een substantieel bedrag (ruim € 100.000,-), die rechtstreeks terugvloeit in de lokale gemeenschap.

2. Direct omwonende en bewoners uit gemeente Hilvarenbeek krijgen de mogelijkheid om direct financieel te participeren. De intentie is dat +/- 70% van het garanti kapitaal (eigen vermogen en achtergesteld vermogen) lokaal wordt ingebracht vanuit de directe omgeving en overige bewoners/bedrijven uit gemeente Hilvarenbeek, in de vorm van een obligatielening of als risicokapitaal, waarbij inwoners en bedrijven uit de omliggende buurten voorrang krijgen bij de toekenning. Naar verwachting zal het benodigde garanti kapitaal ca. € 1,5 a 2,5

miljoen zijn. Over de verdeling en invulling in detail zal nog nader overlegd worden, maar dit zijn de uitgangspunten.

3. Omliggende bewoners/bedrijven en bewoners /(agrarische) bedrijven van gemeente Hilvarenbeek kunnen meeprofiteren van de inkoop van het aantal zonnepanelen. Bewoners en bedrijven kunnen zich inschrijven voor een aantal zonnepanelen, die dan door lokale installateurs worden geplaatst. Zonneweide Haghorst zal zo'n initiatief voor een dergelijke inkoopcombinatie faciliteren. Hiermee kan de terugverdientijd van relatief kleine dak-projecten substantieel lager worden waardoor mensen eerder in staat en bereid zijn om zonnepanelen op daken te leggen.

In aansluiting hierop zullen lokale ondernemers proactief de kans worden geboden om in de realisatie- en exploitatiefase werken uit te voeren ten behoeve van de zonneweide. Met name in de civiele uitvoering en op het gebied van de landschapsinrichting.

4. Educatie duurzame energie. Er zijn er ideeën om een schoolinformatiepakket op te zetten of aan te schaffen waarmee de jeugd in gemeente Hilvarenbeek kennis kan nemen van de duurzame toekomst van onze energievoorziening. Deze lessen kunnen dan op locatie gegeven worden. Daarnaast zal er een open dag worden georganiseerd en zal de zonneweide worden voorzien van een webbased monitoringsysteem (een app) waardoor zonenergie laagdrempelig en op een innovatieve manier worden gepresenteerd.
5. Landschaps- en natuurversterking. In nauwe afstemming met de lokale natuurorganisaties, andere belanghebbenden en de omwonenden in het gebied is er een landschaps- en natuurplan opgesteld voor versterking van de natuur in het gebied. De wensen zijn vertaald naar een landschapsplan dat gericht is op versterking van natuurwaarden, het verbeteren van het woongenot van direct omwonenden. Hierbij kan gedacht worden aan landschapsaanpassingen om de zonnepanelen aan het zicht te onttrekken voor omwonenden en een betere toegankelijkheid voor voetgangers en fietsers.

2. Introductie

“Draagvlak” en “participatie” worden tegenwoordig in één adem genoemd als gesproken wordt over zonenergieprojecten.

Participatie is actieve betrokkenheid bij het project, van burgers, van bedrijven en van instellingen uit de regio met als doel het draagvlak voor het project te vergroten, de overlast te beperken en de lusten & lasten voor alle betrokkenen zo eerlijk mogelijk te verdelen. Voorwaarde is het proces naar acceptatie en participatie goed te organiseren. Participatie helpt om de waarde van een zonneweide voor alle betrokkenen te vergroten.

Een dergelijk project realiseer je niet zonder draagvlak. Daarom is er vanaf 2016 tot heden geïnvesteerd in draagvlak van direct omwonende, omgeving en diverse lokale partijen, waaronder Coöperatie Haghorst en Hilverstroom, Werkgroep Stille Wille Duurzaam 2030, ZLTO de Hilver en Natuur- en milieuorganisaties. In deze tijd zijn er twee omgevingsdialogen gehouden, een bijeenkomst bij Party Centrum Den Horst in januari 2019, en een digitale bijeenkomst in april 2020. Daarnaast is het plan ook gepresenteerd bij een bijeenkomst op de Stille Wille, waar ongeveer 70 bewoners aanwezig waren. Naast deze bijeenkomsten zijn er ook een op een gesprek gevoerd met directe omwonende. Bij deze bijeenkomsten/ gesprekken is mede uitgelegd over ‘hoe je kunt meedoen’ in het project. Dit participatieplan geeft hier invulling aan.

Participatie kan naast draagvlak voor het initiatief zelf nog veel meer te weeg brengen. Zonneweide Haghorst wil dan ook waar mogelijk een actieve bijdrage leveren aan:

- Sociale cohesie en leefbaarheid in de directe omgeving;
- Het stimuleren van de lokale economie;
- Bewustwording van de transitie naar duurzame energie;
- Het stimuleren van maatschappelijke ontwikkelingen in de omgeving en gemeente.

3. Draagvlak: Proces- en projectparticipatie

Draagvlak ontstaat bij betrokkenen die ervaren dat hun (actieve) betrokkenheid wat oplevert. Voor de een zal dat zijn het bijdragen aan een sociale en of duurzame wereld, voor een ander zal dit een financieel rendement of een vergoeding zijn en voor een derde zal dit een bijdrage aan de leefomgeving zijn waarbij aan zijn of haar wensen zoveel mogelijk tegemoetgekomen wordt. De kern zit in het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak door het betrekken van en dialoog aangaan met alle belanghebbenden.

Kortom, aan participatie zit een sociale en een financiële component. De sociale component richt zich op het actief betrekken van betrokkenen bij het proces om te komen tot de realisatie van de zonneweide waarbij informatie en communicatie belangrijke pijlers zijn, de procesparticipatie. De financiële component biedt kansen voor omliggende bedrijven en omwonenden door een financiële deelname in het project, de projectparticipatie.

Door middel van het onderliggende participatieplan voelt Zonneweide Haghorst zich verantwoordelijk voor een actieve interactie met de omgeving om te komen tot een werkbare participatie. Zonneweide Haghorst staat voor een open en directe vorm van participatie, waarin binnen van tevoren afgebakende grenzen, alle doelgroepen regelmatig geïnformeerd en geconsulteerd worden. Parallel daaraan zal Zonneweide Haghorst de omgeving niet alleen confronteren met de lasten maar ook actief betrekken om te komen tot een verdeling van de lusten.

Het onderhavige plan beschrijft de verschillende mogelijkheden die worden geboden aan de relevante omgeving van het beoogde zonneweide: bewoners, bedrijven en overige belanghebbenden.

Het doel van dit plan is om alle betrokkenen op een structurele wijze bij de ontwikkeling en realisatie van de zonneweide te betrekken.

Het uiteindelijke doel is het creëren van draagvlak voor zonenergie, Zonneweide Haghorst in het bijzonder. Daar waar dat niet mogelijk is streeft Zonneweide Haghorst naar wederzijds begrip en respect.

We onderscheiden in dit plan twee vormen van participatie:

1. Procesparticipatie - Informatie, communicatie en consultatie;
2. Projectparticipatie - Welke is onderverdeeld naar:
 - i. Sociale participatie (maatschappelijke meerwaarde). Hiermee wordt bedoeld dat de gehele omgeving en gemeenschap van Haghorst moet kunnen meeprofiteren van de ontwikkeling van de Zonneweide;
 - ii. Financiële participatie.

3.1. Procesparticipatie

Procesparticipatie beschrijft op welke wijze belanghebbenden en andere mogelijk geïnteresseerden worden geïnformeerd en hoe ruimte wordt geboden voor discussie, consultatie en advies. De wijze waarop dit wordt vormgegeven verschilt per fase van het project. In de ontwikkeling van de zonneweide Haghorst kunnen vijf fases worden onderscheiden. Hieronder worden deze vijf fasen kort beschreven in relatie tot de procesparticipatie.

Het project bevindt zich op dit moment (april 2020) in de afsluiting van fase 3, de Vergunning fase.

Fase 1 Beleidsvormingsfase

Het Rijk, de provincie en de gemeente formuleren beleid ten aanzien van duurzame energie en wijzen mogelijke gebieden aan. Overheden hebben hierin hun eigen rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van het informeren van en het communiceren met de omgeving.

In deze fase inventariseert de initiatiefnemer, in dit geval Thijs van Oirschot, welke stakeholders er zijn en legt de eerste contacten. Formuleert de ambitie, bespreekt met de betrokken ambtenaren de mogelijkheden van de locatie, onderzoekt de haalbaarheid en werkt een projectplan uit op basis van mogelijke grondposities. Ook wordt dan de noodzakelijke route besproken om tot aanpassing of ontheffing van het bestemmingsplan te komen.

Met de potentiële grondeigenaren worden gesprekken gevoerd en uitgangspunten vastgesteld voor verdere ontwikkeling.

Het bevoegd gezag (De gemeente Hilvarenbeek) zegt in deze fase planologische medewerking toe. Dit laatste is cruciaal en feitelijk de afsluiting van deze fase.

De beleidsvormingsfase van het zoninitiatief van de initiatiefnemer is gestart in 2016. Eind 2016 is bij de gemeente planologische medewerking aangevraagd en heeft de gemeente Hilvarenbeek een principestandpunt ingenomen dat eerst de Visie

Grootschalige Opwek en bijbehorende Kadernota moet worden opgesteld voordat het initiatief kan worden beoordeeld.

Fase 2 Ontwikkelfase

In deze fase wordt het noodzakelijke planologisch traject doorlopen. Naast het opstarten van onderzoeken om te komen tot een optimale invulling, worden gesprekken met de gemeente gestart over de uitwerking van de gestelde kaders en randvoorwaarden.

Naast intensief contact met de gemeente worden de intentieverklaringen /overeenkomsten met potentiële grondeigenaren afgesloten. Daarnaast is in deze fase de eerste omgevingsdialoog gehouden bij Party Centrum Den Horst. Hierbij zijn de direct omwonende/omgeving en belanghebbende uitgenodigd. Daarnaast waren de Raadsleden van de Gemeente Hilvarenbeek ook uitgenodigd.

De gemeente heeft in deze fase de VGO (Visie Grootschalige Opwek) en bijbehorende Kadernota opgesteld, om de initiatieven te kunnen beoordelen. Deze documenten zijn op 16 mei 2019 vastgesteld in de Raadvergadering. Hierna is initiatiefnemer verder gegaan met het uitwerken van de vergunning.

Fase 3 Vergunningsfase

Ten behoeve van de benodigde vergunningen worden diverse onderzoeken uitgevoerd, worden de voorbereidingen voor het aanvragen van de Omgevingsvergunning getroffen, en wordt de formele vergunningsprocedure opgestart. Deze fase eindigt in principe wanneer de vergunningen zijn verleend. Belangrijkste communicatiedoel is om geïnteresseerden en stakeholders (transparant) te informeren over de voortgang en uitkomsten van de diverse onderzoeken. Deze fase loopt voor een belangrijk deel parallel met de ontwikkelfase.

De vergunningsfase is feitelijk gestart in het voorjaar van 2018. In deze tijd zijn er diverse onderzoeken gestart bij het plangebied. Op basis van de onderzoeken is de vergunning opgebouwd. De indiening van de vergunning (met aanvullingen) was in maart 2019, en de definitieve vergunning wordt in juli 2020 verwacht. Deze vergunning is noodzakelijk om een subsidieaanvraag bij het Rijk te kunnen indienen (SDE++) en daarmee kan de vergunningsfase worden afgesloten.

Nadat de Raad op 5 maart 2020 een positief ontwerpbesluit heeft genomen omtrent het geven van de verklaring van geen bedenkingen, is de vergunning van 27 maart 2020 tot en met 7 mei 2020 ter inzage gelegd voor eenieder. In april 2020 heeft initiatiefnemer een digitale omgevingsdialoog gehouden om de omgeving nogmaals op de hoogte te brengen van het project. Deze digitale omgevingsdialoog was

openbaar en is terug te zien op onze website (www.zonneweidehaghorst.nl). Op deze website zijn ook alle stukken in te zien van het project, en kunnen mensen een contactformulier invullen, om met initiatiefnemer in contact te komen. Na de terinzage ligging van de vergunning zullen de zienswijzen nader worden bekeken en zal waar nodig de vergunning hierop worden aangepast.

Fase 4 Contractering- en Bouwfase

Deze fase begint als een ontwerpbeschikking (vergunning) wordt afgegeven en eindigt met start van de bouwwerkzaamheden. In deze fase zal ook de SDE++-subsidie worden aangevraagd. Dit is ook de fase waarin een beroep tegen de verleende vergunning kan worden ingesteld. In deze fase is het doel om de geïnteresseerden en betrokkenen te blijven informeren over de voortgang van het project, geplande werkzaamheden en mogelijke overlast en tegelijkertijd een open dialoog te blijven voeren met de omgeving. Zoals in fase 3 vermeld, is hiervoor een digitale omgevingsdialoog gehouden.

In deze fase worden ook de contracten voor de levering & bouw van de installatie van de zonnepanelen, de netaansluiting, de afname van de stroom en de financiering opgesteld en krijgen ook de verschillende onderwerpen op het gebied van Sociale en Financiële participatie (zie hierna) definitief vorm. Lokale bedrijven zullen worden uitgenodigd (marktconform) deel te nemen aan de aanleg en bouw van de zonneweide. Deze fase duurt gemiddeld anderhalf jaar tot drie jaar, sterk afhankelijk van eventuele zienswijzen, beroep- en bezwaarprocedures. De planning is om in september 2020 een SDE++ subsidie aanvraag in te dienen en daarmee zouden de bouwactiviteiten op locatie kunnen worden gestart in 2021.

Fase 5 Exploitatiefase

De planning is om in 2022 de zonneweide bedrijfsklaar op te leveren, waarna de exploitatie kan starten. Op dat moment is de zonneweide operationeel, zijn alle investeringen gedaan, obligaties e.d. uitgegeven en zullen ook alle afspraken m.b.t. de sociale en financiële participatie zijn geëffectueerd. Deze fase eindigt pas nadat de zonneweide weer is afgebroken hetgeen na maximaal 25 jaar plaatsvindt. Centraal in deze fase staat naleving van de vergunningsvoorwaarden en invulling geven aan de afspraken uit het participatieplan. De bewoners moeten met hun vragen en eventueel klachten terecht blijven kunnen. Verder geschiedt de communicatie tussen de zonneweide en omgeving voornamelijk via de website en bijvoorbeeld tijdens een open dag.

De provincie vindt het belangrijk dat zonnepanelen na afloop van de exploitatieperiode worden gesaneerd, een omgevingsvergunning wordt dan ook verleend voor

een periode van maximaal 25 jaar, en er zal jaarlijks geld worden gereserveerd, zodat na 25 jaar landbouwgrond weer terugkomt in oorspronkelijke waarde.

3.2. Projectparticipatie - Sociale participatie

In het onderdeel Sociale participatie wordt aangegeven hoe de zonneweide een bijdrage kan leveren aan de omgeving, ook wel genoemd de maatschappelijke bijdrage. Hierbij valt te denken aan: educatie jongeren, informatieplekken, stimuleren lokale duurzame energieprojecten, etc.

Daarnaast wil de gemeente ook graag dat inwoners profiteren van de verdere verduurzaming van de lokale energievoorziening, waarbij een deel van het rendement van de zonnepanelen ten goede komt aan alle inwoners uit de omgeving, of ze nu wel of niet financieel participeren en of ze nu wel of niet elektriciteit van de zonnepanelen afnemen, én dat er een mogelijkheid is om een bijdrage te kunnen leveren aan een verduurzaming van organisaties binnen de gemeente waarbij gedacht kan worden aan zaken als zonnepanelen en/of led-verlichting voor (sport)verenigingen e.d.

Zonneweide Haghorst heeft besloten om een Haghorstfonds in te richten, voor zowel verbeteringen op het gebied van leefbaarheid in de omgeving als voor verduurzamingsprojecten in de gemeente.

Zie hoofdstuk 5 voor een verdere uitwerking.

3.3. Projectparticipatie - Financiële participatie

Zonneweide Haghorst wil het project niet alleen samen met de omgeving ontwikkelen maar ook de financiële voordelen daarvan delen. Dit sluit ook aan bij de wens van de gemeente om inwoners te kunnen laten participeren in de financiering van de zonneweide, zodat zij in de jaren die volgen kunnen profiteren van het te behalen rendement ervan.

Initiatiefnemer wil ca. 70% van het benodigde garantiekapitaal (Eigen Vermogen en Achtergesteld vermogen) aantrekken vanuit de omgeving en gemeenschap van gemeente Hilvarenbeek. Om mogelijk geïnteresseerden financieel bij het project te betrekken wordt daarbij gedacht aan onder andere de uitgifte van obligaties, maar ook investering in het risicokapitaal.

Zie hoofdstuk 6 voor een verdere uitwerking.

4. Procesparticipatie

Bij procesparticipatie draait het in belangrijke mate om communicatie. Zonneweide Haghorst streeft er naar de communicatie met de omgeving en andere stakeholders transparant en open te voeren waarbij niet alleen wordt gezonden maar ook wordt ontvangen. Met andere woorden, wordt geluisterd. Zonneweide Haghorst wil graag weten welke vragen leven en wat de zorgen en beleving is die omwonenden en de gemeenschap hebben ten aanzien van zonenergie in het algemeen en het beoogde zonneweide in het bijzonder. We kunnen niet ieder bezwaar wegnemen, maar streven wel naar wederzijds begrip, en daar waar we wel iets kunnen betekenen door bijvoorbeeld aanpassingen in het ontwerp zullen we dit serieus meenemen waar mogelijk.

Verder heeft Zonneweide Haghorst samen met de coöperaties Hilverstroom en Haghorst samen gewerkt, om een breder draagvlak te creëren, maar vooral ook om tot een goede onafhankelijke maatschappelijke toetsing van het initiatief te komen en voor een voorlichting over de financiële participatie.

De communicatie met de omgeving bestaat in belangrijke mate uit informeren, en het aangaan van de dialoog met de omgeving:

1. Informeren: door belanghebbenden actief voor te lichten wordt openheid getoond over de voorbereiding van de bouw en de zonneweide. Hiermee zijn en worden belanghebbenden voorbereid op veranderingen in hun omgeving. Deze informatie wordt in belangrijke mate toegelicht in een open gesprek, en met openbare omgevingsdialoog.
2. In gesprek: waar nodig gaan de initiatiefnemers in gesprek met de omliggende bewoners en met diverse lokale partijen, zoals natuur- en milieuorganisaties, ZLTO en de Stille Wille. Dialoog kan ontstaan op initiatief van zowel initiatiefnemers als bewoners.

De website

Het communicatiemiddel met betrekking tot het project is de projectwebsite, deze is in maart 2020 online gegaan. De website fungeert als eerste bron van informatie voor geïnteresseerden en zal wanneer dat relevant is van nieuwe informatie worden voorzien.

Onder andere de volgende informatie zal via de website beschikbaar zijn of komen:

- Visualisatie en ontwerp van het park;
- Mogelijkheid tot vragen/klachten/contact;
- Documenten met betrekking tot de vergunning;
- Voortgang en planning van het project;
- Planning en schema met de geplande (bouw) werkzaamheden, zodat omwonenden vroegtijdig op de hoogte zijn;
- Email projectteam;
- Verslagen van de omgevingsdialogen;
- www.zonneweidehaghorst.nl

Projectbijeenkomsten(omgevingsdialogen)

Projectbijeenkomsten zijn bedoeld om geïnteresseerden de gelegenheid te bieden rechtstreeks in contact te treden met de projectontwikkelaar en haar adviseurs. Op deze projectbijeenkomsten kunnen de geïnteresseerden zich laten informeren over het project en feedback/advies geven inzake het project. De projectbijeenkomsten zullen voldoende ruimte bieden voor consultatie en gesprek. Er zijn drie omgevingsdialogen gehouden;

- Omgevingsdialoog in Party Centrum Den Horst
- Bijeenkomst Stille Wille
- Digitale Omgevingsdialoog

Bijeenkomsten worden gedurende de ontwikkeling van het project georganiseerd als onderdeel van het vergunning proces. De eerste bijeenkomst in dat kader is georganiseerd in de vorm van een omgevingsdialoog op 12 februari 2019, die als doel had om betrokkenen en overige belanghebbenden te informeren over het project. Deze omgevingsdialoog werd gehouden door middel van een presentatie.

Wat betreft Zonneweide Haghorst moet het resultaat van al deze activiteiten zijn dat de betrokken omwonenden, bedrijven, belanghebbenden en geïnteresseerden:

- Goed en eenduidig zijn geïnformeerd over het initiatief;
- Inzicht krijgen in de gevolgen naar de toekomst toe;
- Kansen en uitdagingen zien die kunnen worden bereikt,
- Merken dat er een sfeer van openheid en transparantie heerst;
- Antwoord krijgen op vragen;
- Ruimte krijgen om eventuele onzekerheid en ongenoegen te uiten;
- Ervaren dat hun eventuele zorgen en bedenkingen serieus genomen worden;
- Meninge kunnen delen en verbindingen kunnen aangaan.

5. Projectparticipatie - Sociale participatie

Duidelijke, transparante en open onderlinge communicatie zoals beschreven in het vorige hoofdstuk is de basis voor een succesvolle participatie van de omgeving bij de realisatie van de zonneweide. Als dit leidt tot realisatie draagt dat bij aan een rendabele exploitatie waarmee geldstromen beschikbaar komen die mede kunnen worden ingezet voor zowel gewenste investeringen in de omgeving als winstdeling met investeerders en obligatiehouders. Naar onze overtuiging kan het één niet zonder het ander bestaan. Zo kan de zonneweide niet gerealiseerd worden zonder draagvlak binnen de gemeente, de provincie en de omgeving. Aan de ander kant is financiering van de zonneweide niet mogelijk zonder een gezonde business case met uitzicht op een goed rendement.

Zoals eerder uitgesproken is de opzet van het initiatief om een deel van de opbrengsten te laten terugvloeien naar de omgeving. Zonneweide Haghorst is daarbij bereid een belangrijk deel van de parkopbrengsten terug te laten vloeien naar het ondersteunen van duurzame ontwikkelingen in de eigen omgeving. Niet alleen duurzame energie-initiatieven kunnen daarbij rekenen op belangstelling maar ook projecten gericht op sociale duurzaamheid zoals educatie, werkgelegenheid, collectiviteit en sterke netwerken in buurten en wijken; de zogenaamde 'social return' oftewel maatschappelijke meerwaarde.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste onderdelen:

5.1. Haghorst fonds

Uit de opbrengsten van de zonneweide zal een jaarlijkse bijdrage worden gestort in een fonds. Doel van dit fonds is om bij te dragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van de omgeving rondom de zonneweide, leefbaarheid in Haghorst en andere verduurzaming binnen de gemeente. Onder leefbaarheid wordt in ieder geval verstaan de fysieke kwaliteit van de woonomgeving, de sociale kwaliteit (voorzieningenniveau), de sociale cohesie en de veiligheid van de omgeving. De projecten die vanuit dit fonds worden ondersteund dienen ook bij te dragen aan de verduurzaming van het gebied; het voorstel moet duurzaam zijn en een maatschappelijk belang dienen, dus het persoonlijk belang van de indiener en overige betrokkenen overstijgen. Projecten dragen bij aan de verbetering van de ecologische kwaliteit, voor zover dit aspect binnen het project een rol speelt. Tenslotte hebben de

projecten aantoonbaar draagvlak onder in ieder geval de bewoners van de buurt waarin het project wordt gerealiseerd.

Het fonds stimuleert inwoners, instellingen en bedrijven binnen de gemeente Hilvarenbeek om duurzame initiatieven aan te dragen. En ondersteunt hen met kennis, kunde en financiële bijdragen.

Het bestuur van dit fonds zal bestaan uit initiatiefnemer, en coöperatie Haghorst en eventueel bewoners/ondernemers uit de omgeving van de zonneweide.

Het bestuur zal een belangrijke rol spelen bij de verdere uitwerking van de doelstellingen van de fondsen.

De bijdrage van Zonneweide Haghorst aan dit fonds zal op basis van de omvang van het project en de uiteindelijke subsidietoekenning te worden bepaald. Vooralsnog zal er een bedrag van 0,25 euro per MWh jaarlijks worden gestort in het fonds. Dit betekent voor dit project dat er jaarlijks ongeveer 7.500 euro in wordt gestort.

De gemeente ontvangt daarnaast voor de realisatie van de zonneweide een bedrag aan leges a 75.000 euro. De gemeente Hilvarenbeek kan beslissen om een deel van de leges te storten in dit fonds.

5.2. Verduurzaming omliggende bedrijven & woningen

De omliggende (agrarische) bedrijven van het door Zonneweide Haghorst te ontwikkelen zonneweide hebben te kennen gegeven geïnteresseerd te zijn in de kansen die de zonneweide biedt voor een verdere CO2-reductie. Zonneweide Haghorst wil samen met deze bedrijven komen tot een verdere uitwerking van de mogelijkheden.

Eén van die ideeën is de gezamenlijke inkoop van zonnepanelen. Het inkoopvoordeel van panelen kan worden gerealiseerd door de initiatiefnemer met de aanbesteding meerdere panelen te laten bestellen met het inkoopvoordeel van de schaal. Bewoners en bedrijven kunnen zich inschrijven voor een aantal zonnepanelen, die door lokale installateurs dan worden geplaatst. Zonneweide Haghorst zal zo'n initiatief voor een dergelijke inkoopcombinatie voor deze inkoop faciliteren.

Een ander idee is om naast zonne-energie ook andere vormen van duurzame energie in de omgeving te stimuleren. De verduurzaming kan bijvoorbeeld plaatsvinden in combinatie met het park De Stille Wille. Zonneweide Haghorst wil na vergunningverlening een haalbaarheidsstudie gaan uitvoeren. In de haalbaarheidsstudie wordt onderzocht of het mogelijk is om de Stille Wille te voorzien van energie met behulp van Waterstof in plaats van het huidige Propan. De waterstof kan dan worden opgewekt met behulp van stroom die gemaakt wordt op

momenten dat de vraag naar stroom relatief laag is. De haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd door Waardenmakers, dat samenwerkt met studenten.

5.3. Educatie duurzame energie

Het initiatief kan in alle stadia van de ontwikkeling een educatieve functie vervullen. Aan scholen zijn er ideeën om een schoolinformatiepakket op te zetten of aan te schaffen waarmee de jeugd in gemeente Hilvarenbeek kennis kan nemen van de duurzame toekomst van onze energievoorziening.

Daarnaast zal er door een open dag te organiseren op het gebied van duurzaamheid voor inwoners en belangstellenden en het park te voorzien van een bestuurbare een webbased monitoringsysteem (een app) kan zonne-energie laagdrempelig en op een innovatieve manier worden gepresenteerd. Via een app kan de omgeving de prestaties van de zonnepanelen blijven volgen.

5.4. Landschapsversterking

Er zal ook een landschappelijke investering worden gedaan in de directe omgeving. Hiervoor is een landschapsplan opgesteld. Het landschapsplan is mede opgesteld door gevoerde gesprekken met de direct omwonende en lokale partijen, zoals de natuur- en milieuorganisaties.

6. Projectparticipatie - Financiële participatie

Zonneweide Haghorst wil niet alleen samen met de omgeving ontwikkelen maar ook de financiële voordelen daarvan delen met de omgeving. Dit sluit ook aan bij de wens van de gemeente dat inwoners kunnen participeren in de benodigde financiering van de zonneweide en in de jaren die volgen kunnen profiteren van het te behalen rendement ervan.

De initiatiefnemer draagt op dit moment het volledige risico en alle kosten voor de ontwikkeling van de zonneweide waarvan de verschillende fasen beschreven zijn in hoofdstuk 2. Naast de hoge investeringen in de ontwikkeling van het project zullen echter voor de bouw van de zonneweide, welke naar verwachting begin 2022 kan starten, aanzienlijk grotere bedragen nodig zijn. De omvang van de investeringen voor de bouw bedragen in totaal zo'n € 17,5 miljoen. Uitgaande van een gezonde financiële exploitatie van de zonneweide zou het mogelijk moeten zijn zo'n 85% daarvan als bankfinanciering (lening) te verwerven. Maar dan is nog een kleine € 3 miljoen nodig aan eigen vermogen/achtergesteld vermogen om het project te kunnen realiseren.

De inkomsten komen pas tijdens de exploitatieperiode van de zonneweide, welke start vanaf 2022, en worden gevormd door een combinatie van de terug levering van de opgewekte stroom en een landelijke subsidie (SDE++). Na aftrek van de kosten en aflossing van de lening levert dit rendement op voor de investeerders. Dit geeft mogelijkheden voor inwoners die de financiële ruimte hebben, om participant te worden in de zonneweide en geld in te leggen voor de bouw. In ruil voor hun investering wordt, gedurende de exploitatie van de zonneweide, een deel van het behaalde rendement aan deze participanten uitgekeerd.

Zonneweide zal omwonenden en bedrijven in de omgeving, in eerste instantie in de geografische wijken/buurtten de mogelijkheid bieden om mede-investeerder te worden in de zonneweide.

De vorm waarin en de fase wanneer dient nog nader uitgewerkt te worden. Hieronder worden een drietal voorbeelden gegeven, maar de uitwerking hiervan is pas opportuun na afsluiting van de ontwikkelfase. Deze uitwerking vormt onderdeel van de Contracteringfase welke naar verwachting op z'n vroegst midden 2021 kan worden opgestart.

Voorbeelden van financiële participatie:

6.1. Obligatielening

De inwoners van Gemeente Hilvarenbeek en in het bijzonder van de omliggende wijken en buurten in de gelegenheid gesteld financieel mee te profiteren van het opbrengsten van Zonneweide Haghorst. Zonneweide Haghorst zal voor de start van de bouw een obligatielening uitgeven ter hoogte van in principe 100% van het benodigde achtergesteld vermogen (vergelijkbaar met z'n 1,5 miljoen euro). Bij overtekening krijgen inwoners en bedrijven uit de omliggende wijken en buurten voorrang bij de toekenning. De voorwaarden, het rentepercentage en de coupon grootte worden nog nader bepaald. De obligatielening kan worden uitgegeven bij voorkeur via een lokale energie coöperatie of het kan direct uitgegeven worden door de projectvennootschap, zoals dit bij diverse wind- en zonprojecten gebruikt wordt. Ook bij voorkeur een energie coöperatie die is gespecialiseerd in de uitgifte van obligaties of aandelen in duurzame energieprojecten. Voordeel van een obligatielening is dat het verwachte rendement, dat afgesproken wordt bij financial close, met enige zekerheid jaarlijks wordt behaald.

Voor bewoners in een straal van 1500 meter hebben de eerste rechten om hieraan deel te nemen.

6.2. Risicokapitaal

In vervolg op het investeren door middel van een obligatielening, kunnen de inwoners van Gemeente Hilvarenbeek en direct omwonende ook investeringen in het risicokapitaal. Hierbij wil Zonneweide Haghorst ruim 30% van het risicokapitaal beschikbaar stellen (vergelijkbaar met z'n 400.000 euro). Bij het investeren in risicokapitaal zal het verwachte rendement, niet altijd worden gehaald, zeker niet in de eerste jaren. Hierbij ligt het risico dus aanzienlijk hoger, dan een obligatielening, maar bewoners kunnen hier hun eigen afwegingen maken voor welk type participatie zij kiezen. Net zoals de obligatielening hebben bewoners binnen een straat van 1500 meter de eerste rechten om hieraan deel te nemen.

6.3. Energiecoöperatie

Zonneweide Haghorst is voorstander van een directe betrokkenheid van de inwoners van Gemeente Hilvarenbeek bij de productie van zonne-energie in hun eigen gemeente en omgeving. Daarom worden bewoners uitgenodigd mede investeerder te worden in de zonneweide. Indien bewoners zich daartoe willen organiseren in een energiecoöperatie of vereniging, dan wil Zonneweide Haghorst dit soort initiatieven actief ondersteunen. Het voordeel van een energiecoöperatie is dat daarin kennis en ervaring gebundeld kan worden.

Zonneweide Haghorst heeft ook de voorkeur dat coöperatie Haghorst zich ook mee inzet om vorm te geven aan deze participatie.